

การวิเคราะห์เนื้อหาและผู้อ่านการ์ตูนแนวฮาโย

นางสาวธันว์ทิพย์ ศรีสุตา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-14-2324-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF CONTENT AND READERS OF "YAOI" COMICS

MISS THANTIP SRISUTA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic year 2005

ISBN 974-14-2324-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การวิเคราะห์เนื้อหาและผู้อ่านการ์ตูนแนวยาโอย
โดย   นางสาวธันว์ทิพย์ ศรีสุตา
สาขาวิชา   การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติ กัมภักย์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุทธิ พลพงษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติ กัมภักย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลาสินี พิพิธกุล)

ฉันทวิทย์ ศรีสุตา : การวิเคราะห์เนื้อหาและผู้อ่านการ์ตูนแนวยาโอย. (AN ANALYSIS OF CONTENT AND READERS OF "YAOI" COMICS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. กิตติ กันภัย, 142 หน้า. ISBN 974-14-2324-1.

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาถึงเนื้อหาของหนังสือการ์ตูนแนวยาโอย ผู้อ่านหนังสือการ์ตูนแนวยาโอย พฤติกรรมในการเปิดรับของผู้อ่าน ทศนคติเรื่องเพศของผู้อ่าน และการสร้างเครือข่ายกลุ่มของผู้อ่าน โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ และใช้กระบวนการทศนยุคหลังสมัยใหม่ในการวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาของหนังสือการ์ตูนแนวยาโอย เน้นการนำเสนอเรื่องราวความรักระหว่างชายกับชายเป็นหลัก มีลักษณะเฉพาะโดดเด่นอยู่ที่แก่นเรื่อง ที่มีการนำเสนอเรื่องความรักระหว่างชายกับชาย โดยเน้นที่การนำเสนอเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างชายกับชาย และอาจมีเรื่องเพศสัมพันธ์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย โดยผ่านการเล่าเรื่องในมุมมองของผู้ชาย

ความขัดแย้งในเรื่องมักมีสองลักษณะ ได้แก่ ความขัดแย้งภายในจิตใจ และความขัดแย้งระหว่างคนกับคน ลักษณะของตัวละครมีแบบแผนรูปลักษณ์ภายนอกที่แสดงออกถึงความเป็นชายและความเป็นหญิง ที่ทำให้สามารถแบ่งแยกบทบาทได้อย่างชัดเจน แต่ยังคงรูปแบบตามค่านิยมที่สังคมมีต่อชายรักชายอยู่

ผู้อ่านหนังสือการ์ตูนแนวยาโอยส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงเกือบทั้งหมด มีคุณวุฒิและวัยวุฒิแตกต่างกันออกไป มีความถี่ในการเปิดรับที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับตัวบุคคล สาเหตุที่ทำให้ผู้อ่านเลือกเปิดรับ ได้แก่ ความแปลกใหม่ของเนื้อหา การนำเสนอแง่มุมของความรักที่ดูสวยงามและบริสุทธิ์ ความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องชีวิตของชายรักชาย ความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศสัมพันธ์ และการนำเสนอภาพการ์ตูนที่ดูสวยงาม

ทศนคติในเรื่องเพศของผู้อ่านการ์ตูนแนวยาโอยส่วนใหญ่จะเปิดกว้างมาก ยอมรับเรื่องเพศที่สามในสังคมได้เป็นอย่างดี มีความเข้าใจและเห็นใจต่อกลุ่มชายรักชายในชีวิตจริง ส่วนในเรื่องรสนิยมทางเพศของผู้อ่านนั้น ส่วนใหญ่ยังคงเป็นแบบรักเพศตรงข้ามตามปกติ แต่ก็มีบางคนที่อาจมีรสนิยมทางเพศแบบรักได้ทั้งสองเพศ

ในส่วนของการสร้างเครือข่ายกลุ่มนั้น กลุ่มผู้อ่านหนังสือการ์ตูนแนวยาโอยมีการรวมกลุ่มกันในอินเทอร์เน็ตเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกัน โดยการรวมกลุ่มกันนั้นเกิดขึ้นจากการที่มีรสนิยมในการเปิดรับสื่อและรสนิยมทางเพศที่คล้ายคลึงกัน นอกจากนี้กลุ่มผู้อ่านยังมีการพบปะเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันในโลกแห่งความจริงด้วย แต่ทั้งนี้เครือข่ายกลุ่มของผู้อ่านจะเป็นแบบการสื่อสารแบบทุกช่องทาง นั่นคือ สมาชิกทุกคนในกลุ่มสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ อย่างอิสระ โดยไม่ต้องผ่านสมาชิกคนอื่นเป็นตัวกลางในการสื่อสารแต่อย่างใด

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ฉันทวิทย์ ศรีสุตา

4585088928 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: CONTENT / READERS / YAOI / COMICS

THANTIP SRISUTA : AN ANALYSIS OF CONTENT AND READERS OF "YAOI" COMICS.

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. KITTI GUNPAI, Ph.D., 142 pp. ISBN 974-14-2324-1.

The purpose of this research is to study the content of Yaoi Comics, readers, readers' exposure behaviors, readers' sexual attitudes as well as the readers' group network. This study employed qualitative method and a postmodernism framework.

The result of this research shows that the content of Yaoi comics mainly focus on the homosexual relationships. The theme mostly concerns romantic relationship. The stories are told through the point of view of male.

There are two types of conflicts in the story which are internal psychological conflicts and interpersonal conflicts. The characters are usually present as either masculine or feminine which allows them to be easily categorized by the readers whilst still maintaining the social value of male homosexuals.

Most of the Yaoi readers are women of different ages and educational backgrounds. Their reading frequencies are also different. The determinants of their exposure are its oddity of content, the presentation of love in a pure and beautiful fashion, the readers' eagerness to know about homosexual lives and the artistic of comics.

The readers' attitudes towards homosexuals are usually rather open. Homosexuality is acceptable among the readers which they understand with high sympathy for homosexuals. However, most of the readers' sexuality is heterosexual.

The readers have built group networks on the internet to exchange their opinions. They gathered together by exposing their similar media and sexual taste. Furthermore, they also have activities together in their real lives. The readers also have all channel networks where they can freely communicate to each other.

Department Mass Communication

Field of study Mass Communication

Academic year 2005

Student's signature.....*S. Thantip*.....

Advisor's signature.....*K. Gunpai*.....

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษาวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร. กิตติ กันภัย อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมถึงให้ความรู้ แนวคิดและทัศนคติในเรื่องอื่นๆ ที่มีประโยชน์ต่อตัวผู้วิจัยเป็นอย่างมาก

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร. วิลาสินี พิพิธกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รศ. สุธี พลพงษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาสละเวลาตรวจสอบแก้ไขและให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ต่อการวิจัยนี้

ขอขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคนที่สละเวลามาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยนี้ และให้เกร็ดความรู้เล็กๆ น้อยๆ จากประสบการณ์จริง ที่ผู้วิจัยสามารถนำมาใช้ประกอบในงานวิจัยนี้ได้

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนช่วยในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนนิสิตที่ช่วยเหลือกันมาตลอด รวมถึงเพื่อนคนอื่นทุกคน ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนสมัยเรียนและเพื่อนที่ได้รู้จักกันทางอินเทอร์เน็ตที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กันเสมอมา จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านผู้ที่เคยประสิทธิ์ประสาทความรู้และอบรมสั่งสอนผู้วิจัยมาทั้งชีวิต จนผู้วิจัยสามารถประสบความสำเร็จในด้านการเรียนมาจนถึงวันนี้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ที่ให้กำเนิดผู้วิจัย และเลี้ยงดูปลูกฝังด้วยความรัก จนทำให้ผู้วิจัยดำเนินชีวิต ทั้งด้านการเรียนและการทำงานด้วยดีเสมอมา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามนำวิจัย.....	5
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.4 ข้อยสันนิษฐานของการวิจัย.....	5
1.5 นิยามคำศัพท์.....	6
1.6 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ.....	8
2.2 แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodern).....	10
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการ์ตูน.....	15
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง.....	20
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร.....	24
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายการสื่อสาร.....	25
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	31

บทที่ 4 เนื้อหาของการ์ตูนแนวยาโอย.....	35
4.1 LOVE MODE.....	35
4.2 เพื่อนแบบนี้มีคนเดียวในโลก.....	47
4.3 G.DEFEND.....	57
4.4 ตำนานภูติน้ำแข็ง.....	65
4.5 BRONZE.....	75
4.6 ข้อค้นพบ.....	92
บทที่ 5 ผู้อ่านหนังสือการ์ตูนแนวยาโอย.....	98
5.1 ลักษณะทั่วไปของผู้อ่านหนังสือการ์ตูนแนวยาโอย.....	98
5.2 การเปิดรับหนังสือการ์ตูนแนวยาโอย.....	99
5.3 ทักษะคิดเรื่องเพศของผู้อ่าน.....	105
5.4 การรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่ายของผู้อ่าน.....	108
5.5 ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปิดรับหนังสือการ์ตูนแนวยาโอย.....	109
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	113
รายการอ้างอิง.....	129
ภาคผนวก.....	131
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	142

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1 แสดงเปรียบเทียบ โครงเรื่องจากการ์ตูนทั้ง 5 เรื่อง.....	86
ตารางที่ 4.2 แสดงเปรียบเทียบแก่นเรื่องจากการ์ตูนทั้ง 5 เรื่อง.....	87
ตารางที่ 4.3 แสดงเปรียบเทียบความขัดแย้งจากการ์ตูนทั้ง 5 เรื่อง.....	88
ตารางที่ 4.4 แสดงเปรียบเทียบฉากจากการ์ตูนทั้ง 5 เรื่อง.....	89
ตารางที่ 4.5 แสดงเปรียบเทียบตัวละครจากการ์ตูนทั้ง 5 เรื่อง.....	90
ตารางที่ 4.6 แสดงเปรียบเทียบมุมมองในการเล่าเรื่องจากการ์ตูนทั้ง 5 เรื่อง.....	91
ตารางที่ 5.1 แสดงข้อมูลเพศของกลุ่มตัวอย่าง.....	98
ตารางที่ 5.2 แสดงข้อมูลอายุของกลุ่มตัวอย่าง.....	98
ตารางที่ 5.3 แสดงข้อมูลระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง.....	99
ตารางที่ 5.4 แสดงความถี่ในการเปิดรับของกลุ่มตัวอย่าง.....	101

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 4.1 แสดงตัวอย่างฉากในห้องนอนจากเรื่อง Love Mode.....	39
ภาพที่ 4.2 แสดงตัวอย่างฉากในโรงพยาบาลจากเรื่อง Love Mode.....	40
ภาพที่ 4.3 ตัวละครชื่อ อาโอเอะ เรจิ จากเรื่อง Love Mode.....	40
ภาพที่ 4.4 ตัวละครชื่อ ชิราคาวา นานาโอะ จากเรื่อง Love Mode.....	41
ภาพที่ 4.5 ตัวละครชื่อ ทากามิยะ คัตซึระ จากเรื่อง Love Mode.....	42
ภาพที่ 4.6 ตัวละครชื่อ ซากาซึตะ อิชูมิ จากเรื่อง Love Mode.....	42
ภาพที่ 4.7 ตัวละครชื่อ อาโอเอะ คิอิจิ จากเรื่อง Love Mode.....	43
ภาพที่ 4.8 ตัวละครชื่อ คาซึมา ฮารุโอมิ จากเรื่อง Love Mode.....	44
ภาพที่ 4.9 ตัวละครชื่อ อิชูมิ จากเรื่อง Love Mode.....	45
ภาพที่ 4.10 ตัวละครชื่อ อาโอเอะ โซโงะ จากเรื่อง Love Mode.....	45
ภาพที่ 4.11 แสดงฉากในโรงเรียนจากเรื่อง เพื่อนแบบนี้มีคนเดียวในโลก.....	50
ภาพที่ 4.12 แสดงฉากในหอพักจากเรื่อง เพื่อนแบบนี้มีคนเดียวในโลก.....	51
ภาพที่ 4.13 ตัวละครชื่อ ฟุจิซึมะ ทาคาระ จากเรื่อง เพื่อนแบบนี้มีคนเดียวในโลก.....	52
ภาพที่ 4.14 ตัวละครชื่อ โฮซึกะ คิโยมิเนะ จากเรื่อง เพื่อนแบบนี้มีคนเดียวในโลก.....	53
ภาพที่ 4.15 ตัวละครชื่อ คาซึวากิ เรอิจิ จากเรื่อง เพื่อนแบบนี้มีคนเดียวในโลก.....	53
ภาพที่ 4.16 ตัวละครชื่อ โอคุโนะ โยชิยะ จากเรื่อง เพื่อนแบบนี้มีคนเดียวในโลก.....	54
ภาพที่ 4.17 ตัวละครชื่อ คาซึวากิ อาซาโกะ จากเรื่อง เพื่อนแบบนี้มีคนเดียวในโลก.....	55
ภาพที่ 4.18 ตัวละครชื่อ ฟุจิซึมะ โค จากเรื่อง เพื่อนแบบนี้มีคนเดียวในโลก.....	55
ภาพที่ 4.19 แสดงฉากในกองกำลังฯ จากเรื่อง G.Defend.....	60
ภาพที่ 4.20 แสดงฉากในห้องนอน จากเรื่อง G.Defend.....	61
ภาพที่ 4.21 ตัวละครชื่อ อิชิคาวะ ฮารุกะ จากเรื่อง G.Defend.....	61
ภาพที่ 4.22 ตัวละครชื่อ อิวาสะ โมโตฮิสะ จากเรื่อง G.Defend.....	62
ภาพที่ 4.23 ตัวละครชื่อ นิวกิ ทัตซึมิ จากเรื่อง G.Defend.....	63
ภาพที่ 4.24 ตัวละครชื่อ อาซึชิมะ ชิโนะ จากเรื่อง G.Defend.....	63
ภาพที่ 4.25 แสดงตัวอย่างฉากในป่าจากเรื่อง ตำนานภูติน้ำแข็ง.....	68
ภาพที่ 4.26 แสดงตัวอย่างฉากในบ้านพักจากเรื่อง ตำนานภูติน้ำแข็ง.....	68
ภาพที่ 4.27 แสดงตัวอย่างฉากในวัดจากเรื่อง ตำนานภูติน้ำแข็ง.....	69
ภาพที่ 4.28 ตัวละครชื่อ บลัด จากเรื่อง ตำนานภูติน้ำแข็ง.....	70

ภาพที่ 4.29 ตัวละครชื่อ อิชูก้า จากเรื่อง ตำนานภูติน้ำแข็ง.....	70
ภาพที่ 4.30 ตัวละครชื่อ ไวลด์ จากเรื่อง ตำนานภูติน้ำแข็ง.....	71
ภาพที่ 4.31 ตัวละครชื่อ ราฟูนเซล จากเรื่อง ตำนานภูติน้ำแข็ง.....	72
ภาพที่ 4.32 ตัวละครชื่อ คัลเซล จากเรื่อง ตำนานภูติน้ำแข็ง.....	73
ภาพที่ 4.33 ตัวละครชื่อ เซลกี จากเรื่อง ตำนานภูติน้ำแข็ง.....	73
ภาพที่ 4.34 ตัวละครชื่อ อามาชิ จากเรื่อง ตำนานภูติน้ำแข็ง.....	74
ภาพที่ 4.35 แสดงมุมมองความรักจากเรื่อง Bronze.....	78
ภาพที่ 4.36 แสดงฉากในสนามฟุตบอลจากเรื่อง Bronze.....	80
ภาพที่ 4.37 แสดงฉากในโรงพยาบาลจากเรื่อง Bronze.....	80
ภาพที่ 4.38 แสดงฉากในห้องนอนจากเรื่อง Bronze.....	81
ภาพที่ 4.39 ตัวละครชื่อ อิชิมิ ทากุโตะ จากเรื่อง Bronze.....	82
ภาพที่ 4.40 ตัวละครชื่อ นันโจ โคจิ จากเรื่อง Bronze.....	83
ภาพที่ 4.41 ตัวละครชื่อ ชิบุยะ คัทซึมิ จากเรื่อง Bronze.....	84
ภาพที่ 4.42 ตัวละครชื่อ นันโจ ฮิโรสะ จากเรื่อง Bronze.....	84